

Kamervoorzitters bij conferentie Raad van Europa Assemblée in Straatsburg

Eerste Kamervoorzitter [Jan Anthonie Bruijn](#) en de Voorzitter van de Tweede Kamer, [Martin Bosma](#), waren op 20 en 21 maart aanwezig bij de tweejaarlijkse conferentie van parlementsvoorzitters van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa (PACE). Zo'n 60 voorzitters van de nationale parlementen van de Raad van Europa als ook van andere interparlementaire assemblees kwamen bijeen in het Palais de l'Europe, de vaste vergaderplek van de Parlementaire Assemblée in Straatsburg. De Raad van Europa, opgericht in 1949, richt zich op bescherming van mensenrechten, democratie en rechtsstaat. Op de agenda van de conferentie stonden het beschermen van democratie, het verzekeren van vrijheid van meningsuiting in tijden van polarisatie en onzekerheid en geweld tegen volksvertegenwoordigers. Op de tweede dag kwamen de secretarissen-generaal van de parlementen bijeen in een eigen overleg. Hieraan namen deel de Griffier van de Eerste Kamer, Remco Nehmelman en de Griffier van de Tweede Kamer, Peter Oskam. De griffiers bespraken de uitdagingen van kunstmatige intelligentie en het gebruik ervan door parlementen. Aan de vooravond van de conferentie werd de delegatie ontvangen door Tanja Gonggrijp, Permanent Vertegenwoordiger bij de Raad van Europa en haar plaatsvervanger, Loek ten Hagen en een aantal Nederlanders werkzaam in Straatsburg, Jolien Schukking, Rechter van het Europese Hof van de Rechten van de Mens, Jeroen Schokkenbroek, Directeur Anti-discriminatie bij de Raad van Europa, Marco Leidekker, divisiehoofd bij het comité ter voorkoming van foltering (CPT) en Christian Mommers, adviseur van de commissaris van de mensenrechten en de Raad van Europa.

Beschermen van de democratie

Donderdag begon de conferentie met het thema inzake beschermen van de democratie. “Nu onze democratieën het doelwit zijn, onze rechtsstaat wordt bedreigd en onze fundamentele waarden met geweld worden aangevochten, dragen wij, voorzitters van parlementen, een historische verantwoordelijkheid: wij zijn de bolwerken van onze rechtsstaat tegen de gevaren die deze bedreigen”, zei Yaël Braun-Pivet, voorzitter van de Franse Nationale Vergadering, die als hoofdspreker het thema inleidde. Bärbel Bas, voorzitter van de Bondsdag onderstreepte dat de waarden van de Raad van Europa nog nooit zo onder druk hebben gestaan. “We moeten de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat verdedigen. Ook op onze parlementen wordt een beroep gedaan. Wij, als parlementsleden, moeten de omvang van deze taak aan onze burgers overbrengen,” sprak Bas. Jan Anthonie Bruijn, Voorzitter van de Eerste Kamer, legde in zijn bijdrage de nadruk op zowel externe als interne bedreigingen voor de democratie en rechtsstaat, met een speciale focus op het belang van vertrouwen tussen burgers en overheid. Hij pleitte voor het oprichten van een onafhankelijke wetenschappelijke instantie voor de Rechtsstaat. Zo'n dienst kan worden aangeboden aan politieke partijen en bij de vorming van een coalitieregering, met als doel bij te dragen aan het vertrouwen in overheid en politiek. “Vertrouwen is het fundament van onze democratische rechtsorde, van vrede, veiligheid en welvaart,” sprak Bruijn.

Vrijheid van meningsuiting in tijden van polarisatie

's Middags zei Pedro Rollán, voorzitter van de Spaanse Senaat in zijn bijdrage dat vrijheid van meningsuiting een van de belangrijkste pijlers is waarop onze democratieën en de toekomst van onze samenlevingen zijn gebaseerd. “Zonder vrijheid van meningsuiting is er misschien iets anders, maar geen volledige democratieën. Daarom is het essentieel om deze vrijheid te beschermen met alle middelen die ons ter beschikking staan,” sprak Rollán. In zijn interventie merkte Martin Bosma op juist een pleidooi voor polarisatie te houden. “Parlementen zijn het hoogst verkozen orgaan in een democratie. Als zodanig moeten ze voortdurend opkomen voor

hun rechten en hun rechtmatige plaats in een moderne staat. Als leiders van onze parlementen zijn we allemaal verplicht om voortdurend klaar te staan om de rechten van parlementen te verdedigen. Laten we eerst erkennen dat regeringen andere doelstellingen hebben dan wij. Zij regeren, wij controleren,” zei Bosma. Hij benadrukte het onvervreembare recht om goed geïnformeerd te worden door onze regeringen. “Dat is geen gunst, het is ons meest fundamentele recht. In de Nederlandse Grondwet is dat vastgelegd in artikel 68 - het recht op informatie,” aldus Bosma.

Afsluitende conclusies

PACE-President Theodoros Rousopoulos sloot op vrijdag de conferentie af met te stellen dat onze eenheid en solidariteit de sterkste verdediging tegen kwaadaardige buitenlandse en binnenlandse krachten die de democratie en de vrede willen ondermijnen. “We moeten manieren vinden om opnieuw contact te maken met die burgers, vooral met de jeugd, en de passie voor democratie en vrede terugbrengen in plaats van berusting en verdeeldheid. We moeten investeren in burgereducatie die harten en geesten bereikt, in de hele samenleving en vooral in scholen en onderwijsinstellingen. En parlementariërs hebben een speciale verantwoordelijkheid en een leidende rol te spelen”, zei de heer Rousopoulos.

Bilaterale ontmoetingen

De conferentie werd door de Voorzitters gebruikt om bilaterale gesprekken te voeren met hun collega's. Zo ontmoetten beide Voorzitters Ruslan Stefanchuk, parlamentsvoorzitter van de Verkhovna Rada in Oekraïne. Jan Anthonie Bruijn sprak met zijn collega's uit Montenegro, Andrija Mandic en Mexico, Gerardo Fernández Norona, met de vice-presidenten van de Franse Senaat, Loïc Hervé en van de House of Lords in het Verenigd Koninkrijk, Lord John Gardiner of Kimble. Op vrijdag werd de delegatie ontvangen bij GRECO, het orgaan dat in 1999 door de Raad van Europa is opgericht om overheids corruptie te bestrijden. In het gesprek werd gereflecteerd op de integriteitsmaatregelen in de Eerste en Tweede Kamer.

Lees/kijk [hier](#) van de Voorzitter van de Eerste Kamer en [hier](#) de interventie van de Voorzitter van de Tweede Kamer. [Hier](#) vindt u de conclusies van de conferentie.